

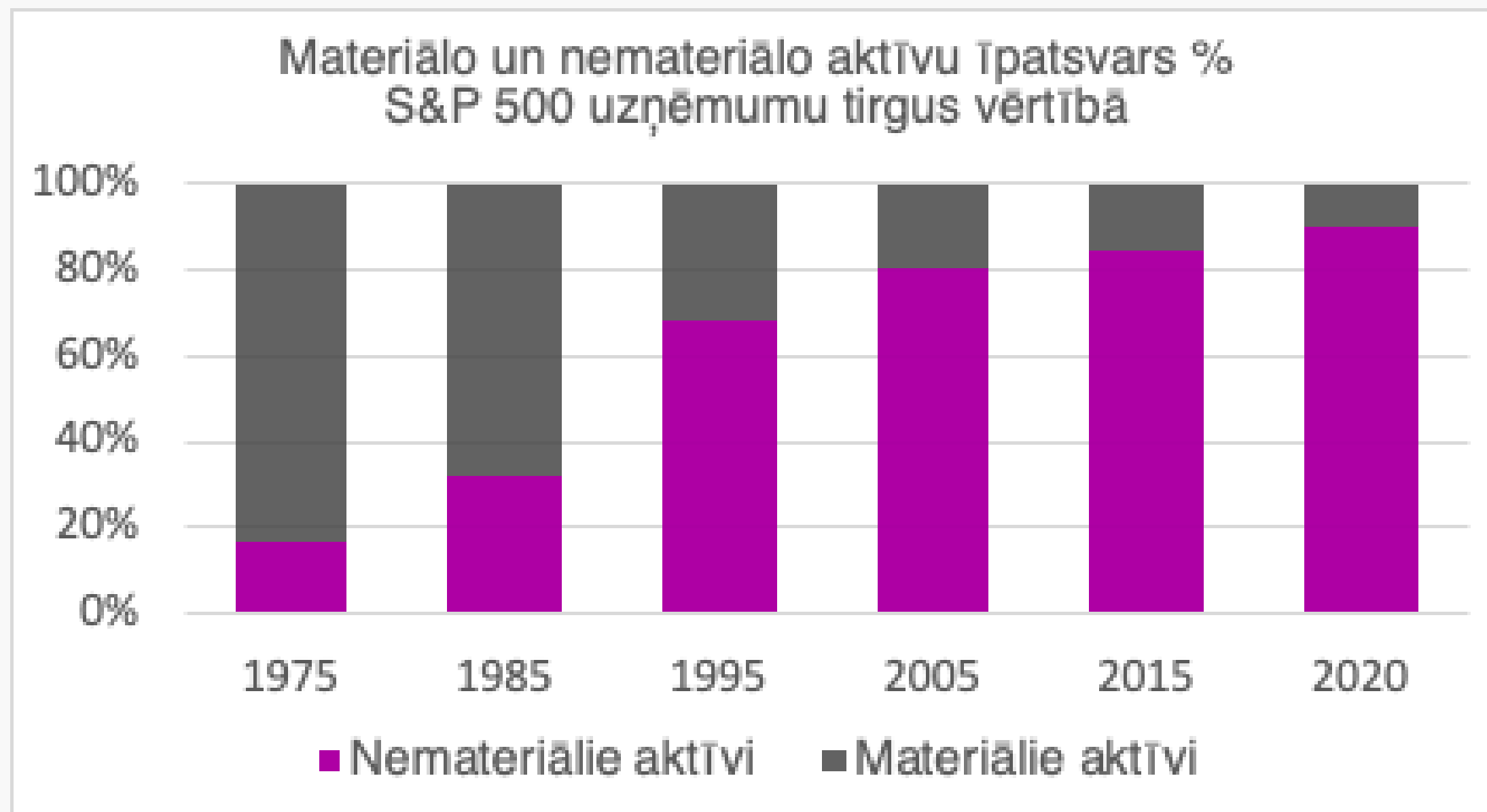
Kā pareizi aizsargāt
vērtīgās biznesa idejas

INTELEKTUĀLĀ ĪPAŠUMA DIAGNOSTIKA - IP SCAN

IEVA ZVEJSALNIECE

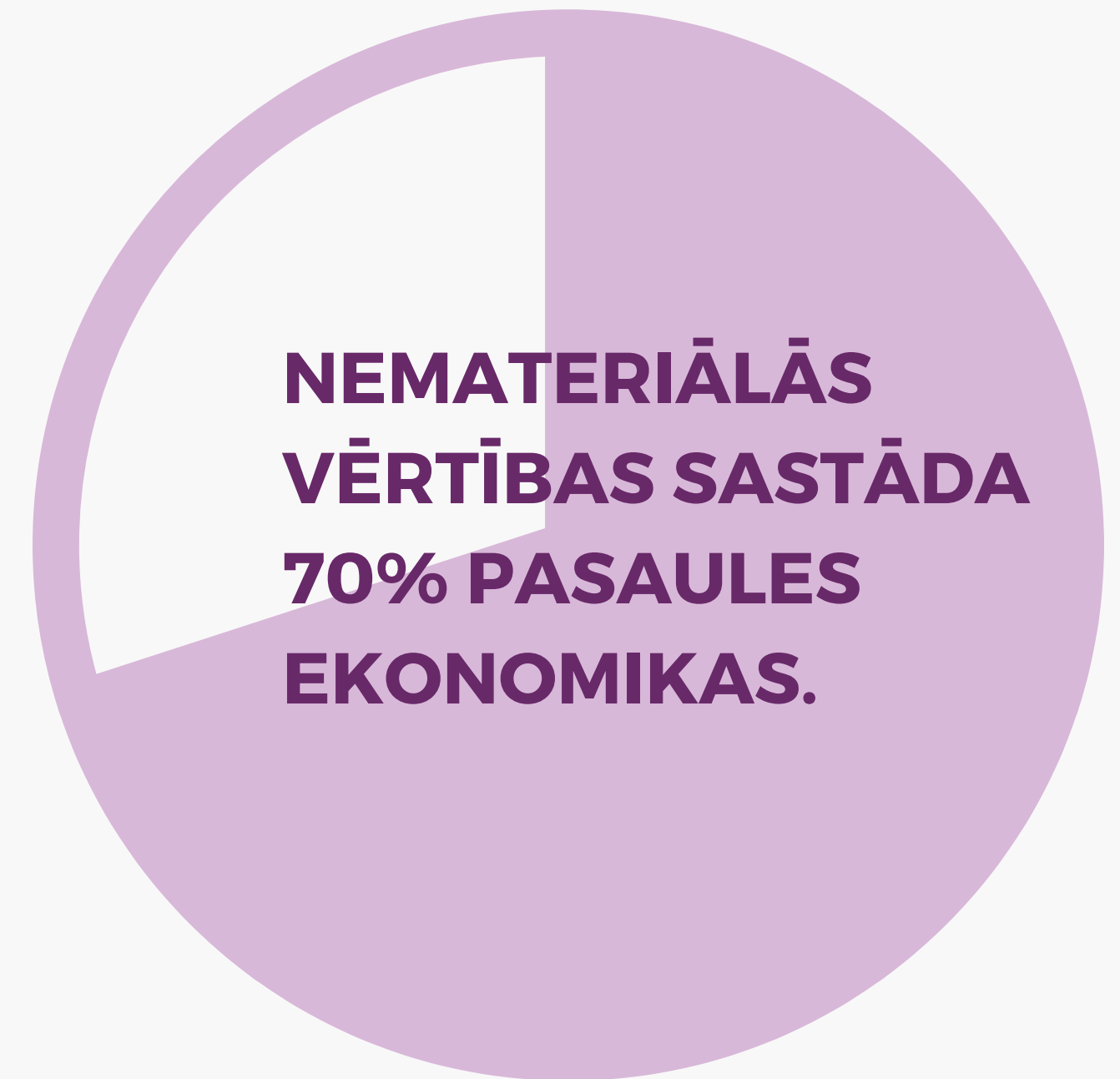
INTELLECTUAL.LV

>70% PASAULES EKONOMIKAS IR NEMATERIĀLA

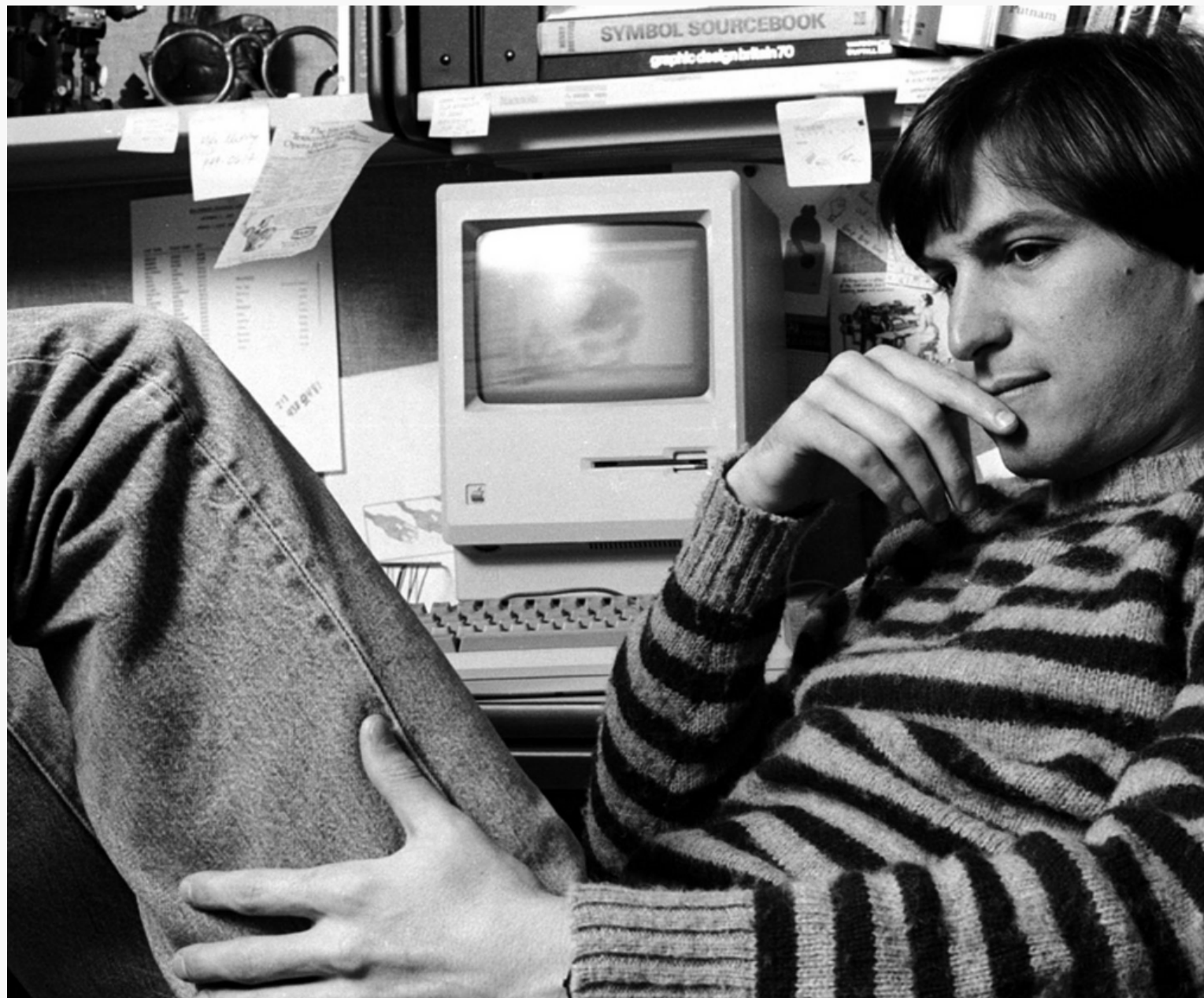
KAS IR UZŅĒMUMA NEMATERIĀLĀ VĒRTĪBA?

1. **Formālais intelektuālais īpašums**, kas ietver preču zīmes, dizainparaugus, patentus, autortiesības un domēna vārdus.
2. **Nemateriālās vērtības**, kas pieder uzņēmumam - zinātība, komercnoslēpumi, procesi, līgumi, piegādātāju un klientu attiecības un iestrādes.
3. **Intelektuālais kapitāls**, kas ir uzņēmuma rīcībā, bet nav īpašumā - darbinieki, intelektuālā īpašuma lietošanas licences.

KAS KOPĪGS APPLE UN AMZON?

**Apple, Inc pieder
Vairāk nekā 17'000 aktīvas preču zīmes**

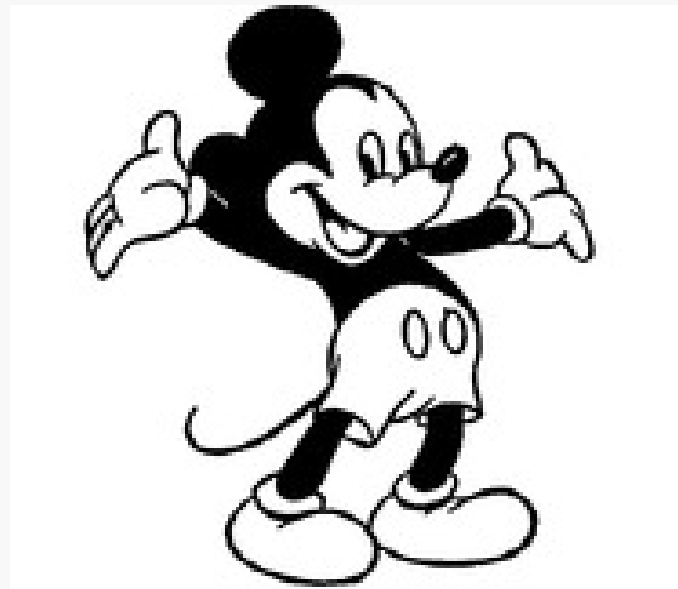

**Amazon Europe Core S.à r.l.
Reģistrētas vairāk nekā 700 preču zīmes
Amazon Technologies Inc
Vairāk nekā 7800 reģistrētas preču zīmes**

Dati no Global Brand Database

DISNEJU PIRMĀ FILMU STUDIJA - GARĀŽĀ

DISNEY ENTERPRISES
INC PIEDER VAIRĀK
NEKĀ
19'000 PREČU ZĪMJU

MICKEY MOUSE

Preču zīme:

Starptautiskās reģistrācija Nr.
135377

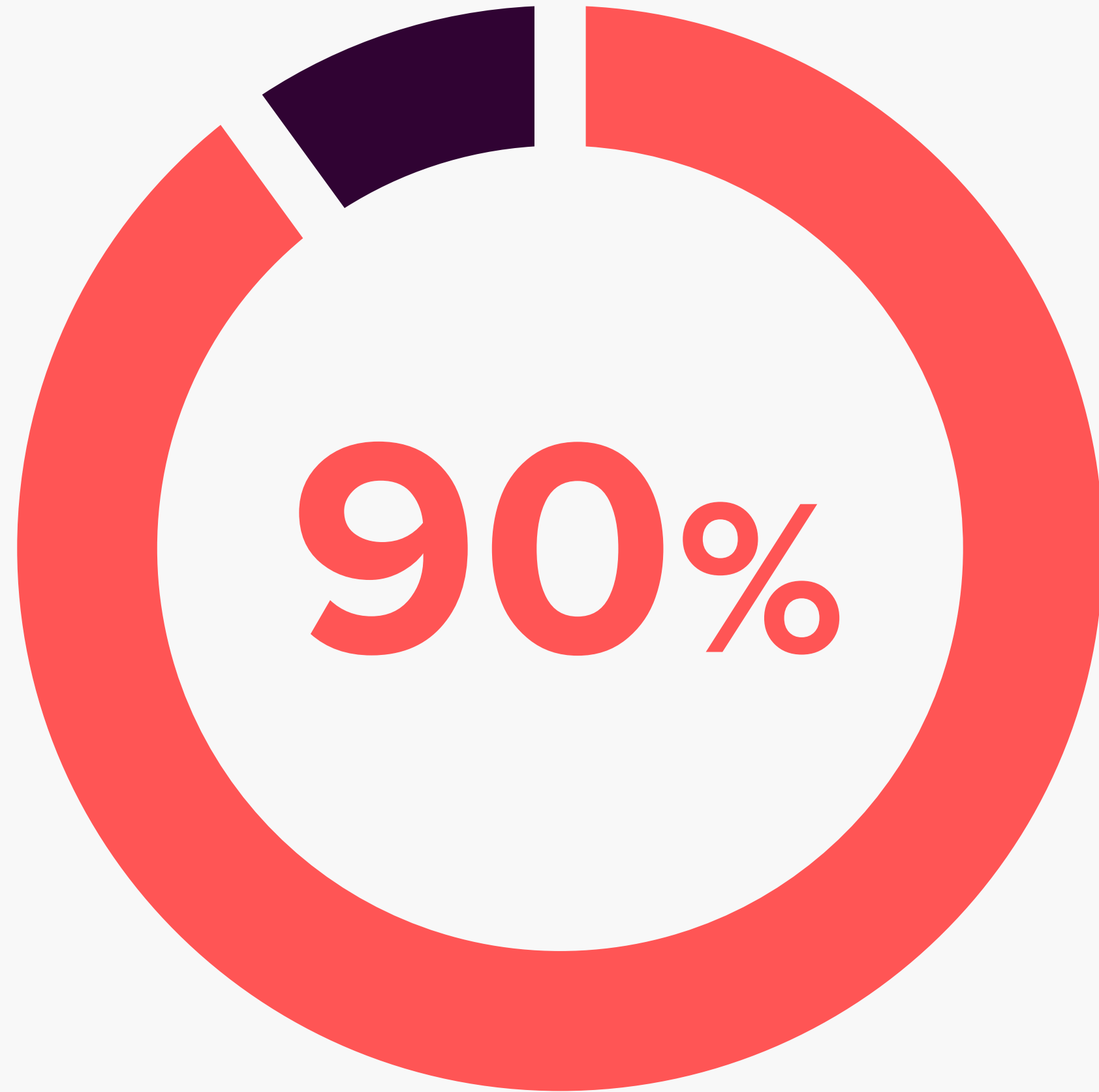
Balstīta uz Francijas preču zīmi
no 1948. gada

Dati no Global Brand Database

Kas Jūsu biznesā ir vērtīgāks?

Ieva Zvejsalniece

- Zīmola aizsardzības eksperte
 - Latvijas un Eiropas Savienības patentpilnvarniece preču zīmju jomā
 - Intelektuālā īpašuma vērtētāja
 - WIPO sertificēta augstākā līmeņa intelektuālā īpašuma menedžere
- + veidoju unikālus zīmolu vārdus un produktu nosaukumus**

INTELEKTUĀLAIS ĪPAŠUMS

- Komerčnoslēpumi
- Domēna vārdi
- Autortiesības
- Dizainparaugi
- Patenti
- Preču zīmes

KOMERCNOSLĒPUMS

IR SLEPENA KOMERCIĀLI NOZĪMĪGA INFORMĀCIJA, KO VAR AIZSARGĀT AR KONFIDENCIONĀLITĀTES POLITIKU UN NEIZPAUŠANAS LĪGUMIEM.

Komercnoslēpums ir neizpaužama saimnieciska rakstura informācija, tehnoloģiskās zināšanas un zinātniska vai cita rakstura informācija, kas atbilst visām šādām pazīmēm:

- 1) tā ir slepena, jo nav vispārzināma vai pieejama personām, kuras parasti izmanto šāda veida informāciju;*
- 2) tai ir faktiskā vai potenciālā komerciālā vērtība tādēļ, ka tā ir slepena;*
- 3) komercnoslēpuma turētājs attiecībā uz to ir veicis konkrētajai situācijai atbilstošus un saprātīgus komercnoslēpuma slepenības saglabāšanas pasākumus.*

www.intellectual.lv

KOMERCNOSLĒPUMU AIZSARDZĪBA

2023

Intellectual Agency, SIA

+371 24772227

birojs@intellectual.lv

www.intellectual.lv

INTELLECTUAL.LV

DOMĒNA VĀRDI

DOMĒNA VĀRDA MĒRĶIS IR AIZVEST LIETOTĀJU UZ MĀJAS LAPU INTERNETĀ.

- 1. Domēna vārds netiek reģistrēts īpašumā kā, piemēram, preču zīmes vai patenti, bet tā reģistrētājs iegūst tiesības izmantot domēna vārdu uz laiku.*
- 2. Domēna vārdam tiek reģistrēts viens lietotājs, tas nevar būt kopīpašumā.*
- 3. Domēna vārda reģistrācija ir ātra, vienkārša un salīdzinoši lēta*

Domēna vārda tiesībām nav noteikta beigu termiņa.

AUTORTIESĪBAS UN BLAKUS TIESĪBAS

- Autortiesības nav jāreģistrē – tās rodas līdz ar darba rašanos.
- Autortiesības aizsargā idejas izpausmi, nevis pašu ideju.
- Pirms darba izmantošanas jāiegūst autora (īpašnieka) atļauja.

Personiskās autortiesības nenoilgst, turpretī mantiskās autortiesības izbeidzas 70 gadus pēc autora nāves, un darbs nonāk t.s. brīvpieejā jeb public domain.

SVARĪGI!

Autortiesības:

Autors — fiziskā persona,
kuras radošās darbības
rezultātā radīts konkrētais
darbs.

Autortiesību likums

DIZAINPARAUGI

ATTIECAS UZ IZSTRĀDĀJUMA
ĀRĒJO IZSKATU, VEIDOLU, FORMU
(NEVIS TĀ TEHNISKAJĀM ĪPAŠĪBĀM).

Dizainparaugu aizsargā ar reģistrāciju.

*Eiropas Savienībā, Lielbritānijā un vēl
atsevišķās valstīs teorētiski pastāv iespēja
aizsargāt arī neregistrētus dizainparaugus.

**Reģistrēta dizainparauga maksimālais
termiņš ir 25 gadi.**

SVARĪGI!

Dizainparaugu tiesības:

Dizainers – dizainparauga autors, **fiziskā persona**, kuras radošā darba rezultātā izveidots dizainparaugs. Par dizaineru neuzskata personu, kas sniegusi tehnisku vai citādu palīdzību dizainparauga izveidošanā, bet nav devusi radoša rakstura ieguldījumu.

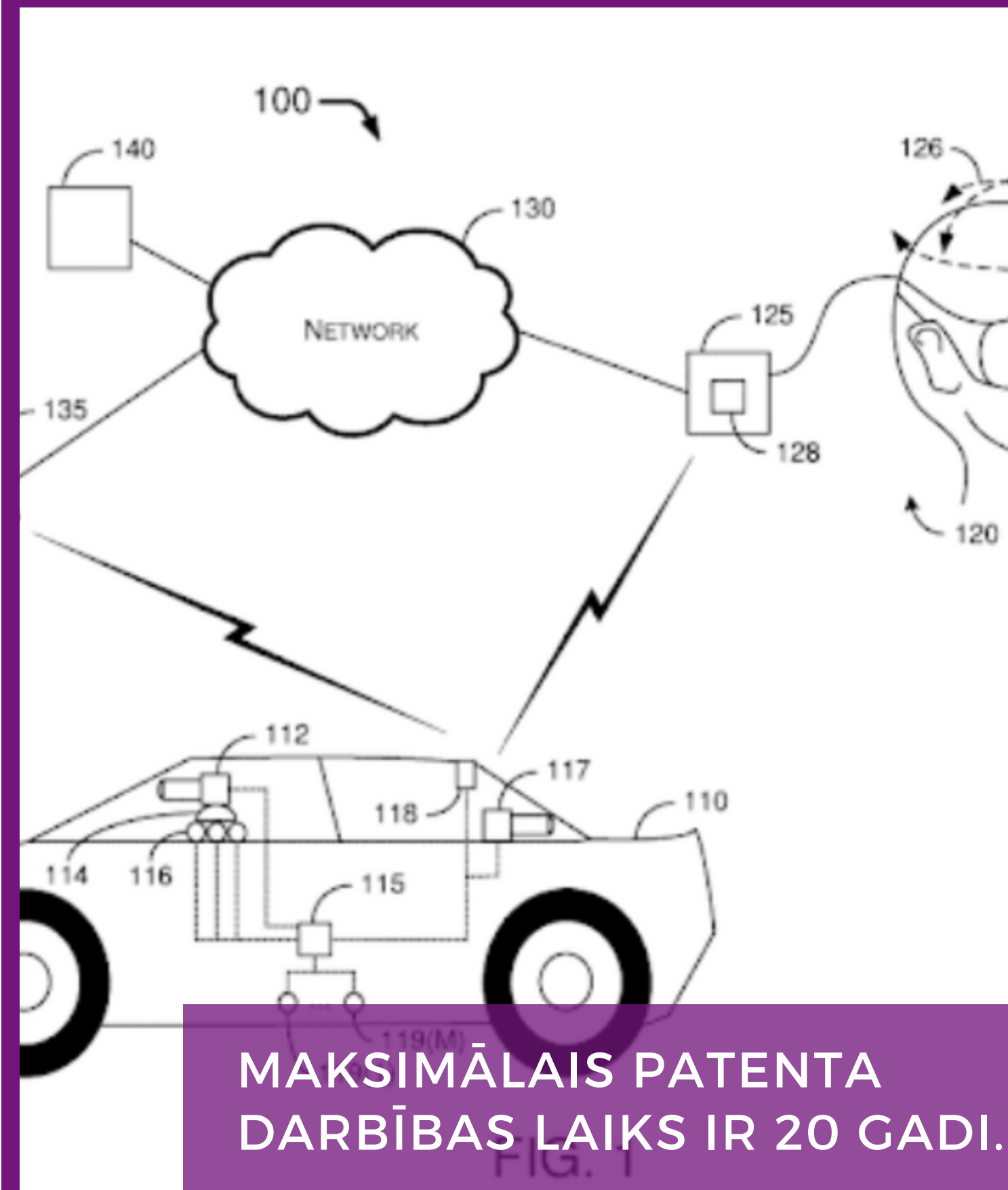
Dizainparaugu likums

PATENTI

PATENTS ĻAUJ AIZSARGĀT TEHNISKUS IZGUDROJUMUS, KAS IR RADOŠAS DARBĪBAS REZULTĀTS UN KAM IR RŪPNIECISKS PIELIETOJUMS.

Patents ir teritoriāls un tas ir jāreģistrē.

Patents paredz izgudrotājam (īpašniekam) ekskluzīvas tiesības uz patentēto procesu vai izgudrojumu uz laiku apmaiņā pret visaptverošu izgudrojuma atklāšanu.

PREČU ZĪMES

NORĀDA PATĒRĒTĀJIEM UZ PREČU VAI PAKALPOJUMU IZCELSMI

- Preču zīmes ir teritoriālas, tās attiecas uz konkrētām valstīm, kurās tās ir reģistrētas vai lietotas.*
- Aizsardzība attiecas tikai uz konkrētiem produktiem - precēm un pakalpojumiem.*
- Tiesību konfliktos ņem vērā, kuras no tiesībām ir agrākas. (prioritātes princips)*

PREČU ZĪMJU TIESĪBAS
VAR ATJAUNOT IK PĒC
10 GADIEM, BEZGALĪGI

PREČU ZĪMES

- Vārdiskas preču zīmes
- Logo (grafiskas preču zīmes)
- Krāsa kā preču zīme
- Telpiskas preču zīmes (3D)
- Skaņas preču zīme
- Hologramma kā preču zīme
- Multivides preču zīme
- Kustību preču zīme
- Novietojuma preču zīme
- Ornaments kā preču zīme

**NEREĢISTRĒTA
PREČU ZĪME ARĪ
IR PREČU ZĪME!**

Reģistrētu preču zīmju
tiesības ir plašākas,
drošākas, vieglāk
realizējamas un
komercializējamas.

PREČU ZĪMJU VEIDI

ROCKET BEAN

LATVIJA N. M 72 967

NICAS KLASES:
30, 35, 40, 43

**ROCKET
BEAN**

EUTM 018321197

NICAS KLASES:
30, 35, 43

EUTM 018748931

NICAS KLASES:
9, 14, 18, 21, 25

PREČU ZĪMES FOKUSĀ:

- Zīmols tiek balstīts uz preču zīmēm
- Preču zīmes ir teritoriālas
- Preču zīmes aizsargā, tās reģistrējot
- Reģistrācija ir spēkā 10 gadus (un to var atjaunot bezgalīgi)
- Preču zīmes var komercializēt (pārdot, licencēt, ieguldīt)

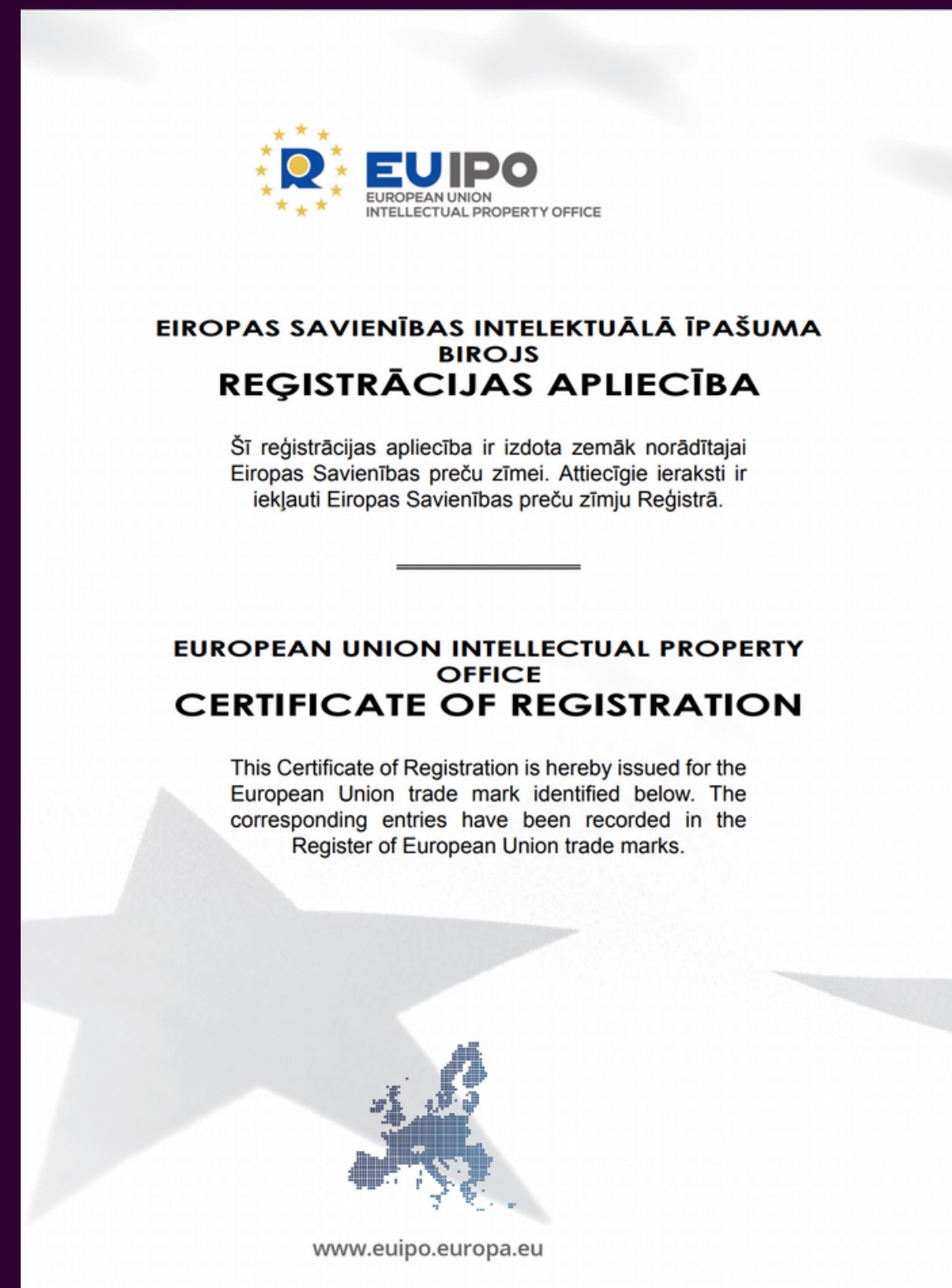
PREČU ZĪMJU REĢISTRĀCIJAS OFICIĀLĀS NODEVAS

LATVIJĀ - no 185 EUR

par 1 preču/pakalpojumu klasi

Visā ES - no 850 EUR

par 1 preču/pakalpojumu klasi

KĀ VISLABĀK AIZSARGĀT BIZNESA ZĪMOLU?

- Preču zīmju aizsardzība
- Dizainu aizsardzība
- Autortiesību aizsardzība
- Domēnu aizsardzība
- Komerccnoslēpumi u.c.

IETEIKUMI ZĪMOLA DROŠĪBAI

- Iegādāties (visus) domēna vārdus pirms publiskot plānoto zīmola vārdu un pirms pieteikt preču zīmes reģistrācijai.
- Savlaicīgi reģistrēt (savā vārdā) preču zīmes (dizainparaugus) visās valstīs, kurās plānota tirdzniecība.
- Atrunāt pienākumus un saistības attiecībā uz zīmola elementu drošību (un lietošanu).
- Kontrolēt zīmola elementu aizsardzību (preču zīmes, dizainparaugus, autortiesības, domēna vārdus)

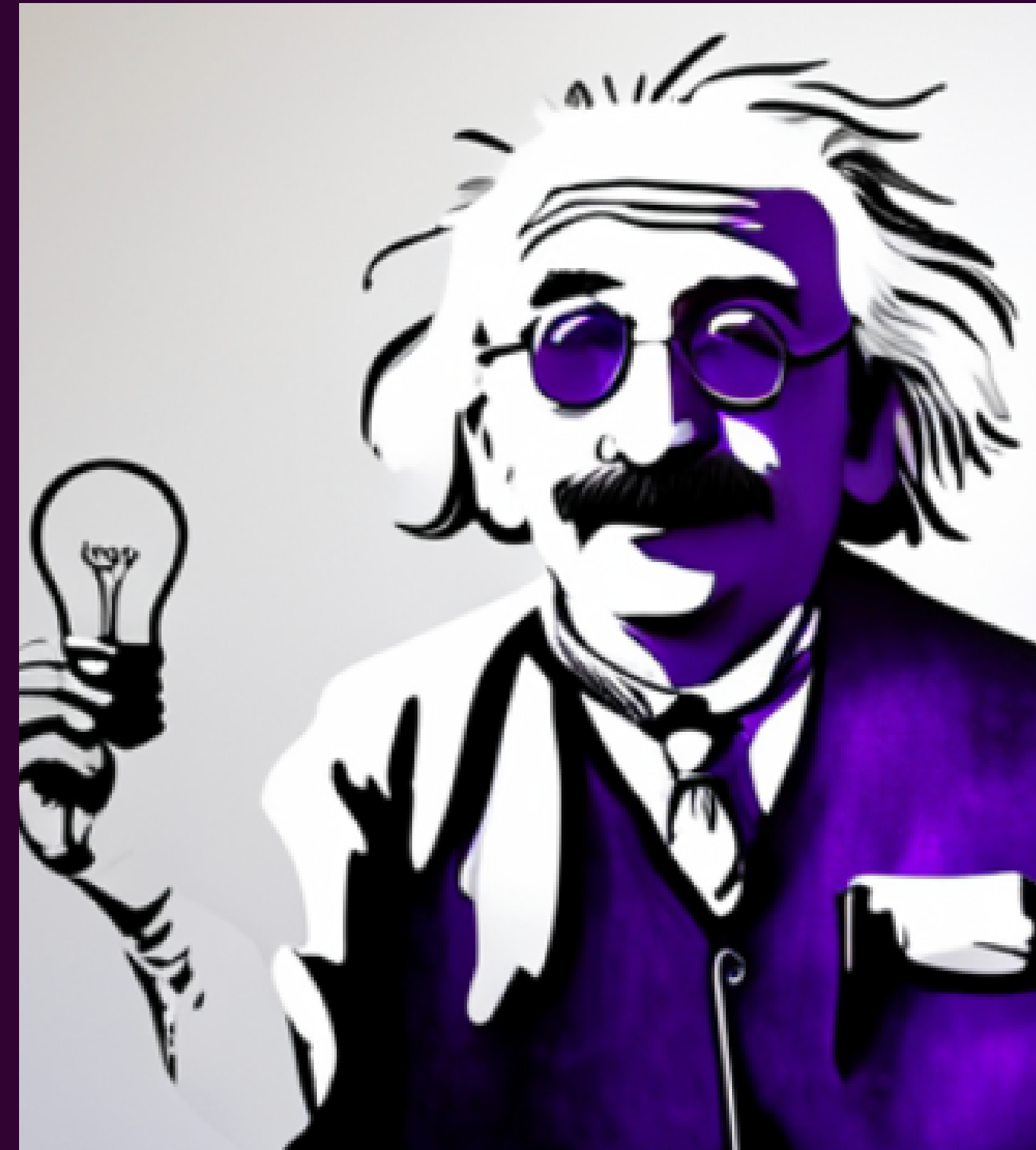
KONTROLE

INTELEKTUĀLAIS ĪPAŠUMS

INTELLECTUALS SOLVE PROBLEMS,
GENIUSES PREVENT THEM.*

Albert Einstein

*Intelektuāļi risina problēmas,
ģēniji tās novērš.

**MĀKSLĪGĀ INTELEKTA (AI)
IETEKME UZ
INTELEKTUĀLO ĪPAŠUMU (IP)**

AI is dramatically under-hyped.

Seth Godin

"Make a picture of Seth Godin drinking Coca-Cola and happily smiling."

Created by Jasper AI

IETEIKUMI DARBĀ AR ĢENERĒJOŠO AI

- Neizmanto citiem piederošu IĪ bez atļaujas.
- Dokumentēt fizisko personu ieguldījumu.
- Aizsargāt komercnoslēpumus.

KAS TĀLĀK?

WIPO Conversation on Intellectual Property and Frontier Technologies: AI Inventions

Sixth Session
September 21-22, 2022

WIPO astotās sesijas
tēma ir **Ģeneratīvais
mākslīgais intelekts
un intelektuālais
īpašums.**

Laiks:

2023. gada 20. - 21. sept.

**INTELEKTUĀLĀ ĪPAŠUMA
AIZSARDZĪBA IR VIENA NO
SVARĪGĀKAJĀM INVESTĪCIJĀM
BIZNESA DROŠĪBĀ UN VĒRTĪBĀ.**

Intellectual Agency, SIA

+371 26595777

ieva@intellectual.lv

www.intellectual.lv

INTELLECTUAL.LV